

UZASADNIENIE

POSTANOWIENIA Z DNIA 17 SIERPNI 2022 ROKU

Decyzją (...) z dnia 13 stycznia 2022 roku (nr sprawy 210000/603/342963/2020, (...), (...)) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. zobowiązał J. Z. do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia postojowego w kwocie 6.120,00 zł w terminie miesiąca od dnia otrzymania decyzji wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego, naliczonymi od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu wypłaty świadczenia postojowego do dnia zwrotu.

W uzasadnieniu wskazano, iż na podstawie wniosku (...) złożonego w dniu 29 lipca 2020 roku oraz wniosków (...) z dnia 25 sierpnia 2020 roku i (...) z dnia 21 września 2020 roku wypłacono J. Z. kwotę 6.120,00 zł.

W postępowaniu wyjaśniającym ustalono z płatnikiem (...) Z., NIP: (...), że w związku z wystąpieniem (...)19 oraz jego skutkami nie doszło do przestoju w prowadzeniu działalności oraz nie nastąpiło ograniczenie wykonywania umów zlecenia. Jako osoba, która pobrała nienależne świadczenie postojowe, według organu rentowego, wnioskodawczyni była zobowiązana do jego zwrotu wraz z odsetkami za opóźnienie, w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego.

Decyzja zawierała pouczenie o możliwości odwołania się do właściwego Sądu w terminie miesiąca od dnia doręczenia decyzji.

Decyzja została doręczona wnioskodawczyni drogą elektroniczną w dniu 28 stycznia 2022 roku.

/decyzja z dnia 13 stycznia 2022 roku – k. 1-1v załączonych akt rentowych, urzędowe poświadczenie doręczenia – k. 2 załączonych akt rentowych/

W dniu 4 kwietnia 2022 roku J. Z. złożyła odwołanie od powyższej decyzji wnosząc o jego uwzględnienie, mimo przekroczenia ustawowego jednomiesięcznego terminu na złożenie odwołania z przyczyn od niej niezależnych, a ponadto o uchylenie zaskarżonej decyzji.

Wnioskodawczyni w treści uzasadnienia podnosiła, iż przekroczenie miesięcznego terminu na złożenie odwołania wynikało z tego, iż o spornej decyzji wnioskodawczyni dowiedziała się dopiero z dniem 29 marca 2022 roku, kiedy po powrocie z miesięcznego pobytu rehabilitacyjnego w szpitalu w P., po przebytej operacji kręgosłupa otworzyła list z oddziału windykacji z dnia 23 marca 2022 roku, z którego wynikało, iż powinna zwrócić nienależnie pobrane świadczenie postojowe. Niezwłocznie, J. Z. udała się następnego dnia do najbliższego Oddziału ZUS celem wyjaśnienia sytuacji. Na miejscu poinformowano ją, iż od listopada 2021 roku było prowadzone postępowanie z urzędu odnośnie wypłaconego świadczenia postojowego, a ponadto że informację oraz decyzję wysłano tylko w formie elektronicznej na Platformę Usług (...). Jednocześnie w systemie tym, powiadomienia o przychodzących pismach miały być dostarczane na e-maila przedmiotowej platformy, co wiązało się z tym, że bez zalogowania się do tej platformy, wnioskodawczyni nie mogła dowiedzieć się o przychodzącej korespondencji. Wnioskodawczyni podnosiła, iż nie jest biegłą informatycznie, a do korzystania z systemu została namówiona przez pracowników ZUS. J. Z. zwracała uwagę, iż od dłuższego czasu nie logowała się na platformę i nie wiedziała, iż znajduje się tam korespondencja. Ponadto, wnioskodawczyni precyzowała, iż nie potrafi posługiwać się ww. platformą, którą otworzyła dopiero z dniem 30 marca 2022 roku przy pomocy córki. W ocenie wnioskodawczyni, zwłoka wynikała z przyczyn od niej niezależnych.

W dalszej części odwołania wnioskodawczyni powołała merytoryczne zarzuty, co do treści zaskarżonej decyzji.

/odwołanie – k. 3-6/

W odpowiedzi na odwołanie złożonej w dniu 6 maja 2022 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, wniósł o odrzucenie odwołania, ewentualnie jego oddalenie oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Organ rentowy w treści uzasadnienia wskazywał, iż zaskarżona decyzja z dnia 13 stycznia 2022 roku została doręczona wnioskodawczyni w dniu 28 stycznia 2022 roku, z kolei odwołanie zostało złożone w dniu 4 kwietnia 2022 roku to jest z przekroczeniem miesięcznego terminu przewidzianego w art. 477⁹ § 1 k.p.c. Organ rentowy przedstawił również merytoryczne stanowisko w sprawie wskazując, iż Wojewódzki Szpital (...) w Z. pismem z dnia 5 listopada 2021 roku poinformował organ rentowy, że w Szpitalu nie wystąpił przestój działalności w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych, w tym w odniesieniu do J. Z., a ponadto, iż J. Z. realizowała umowę zawartą ze szpitalem w celu samodzielnego wykonywania czynności statystyka medycznego nieprzerwanie od dnia 1 grudnia 2018 roku i za wykonywane czynności przedstawiała rachunki i otrzymywała w każdym miesiącu wynagrodzenie zgodnie z zapisami umownymi.

/odpowiedź na odwołanie – k. 14-15/

Na rozprawie w dniu 25 lipca 2022 roku wnioskodawczyni poparła złożone odwołanie oraz wniosła o odstąpienie od żądania odsetek, z kolei pełnomocnik organu rentowego wniósł o oddalenie odwołania.

/oświadczenie wnioskodawczyni, oświadczenie pełnomocnika organu rentowego – e – protokół z dnia 25 lipca 2022 roku – 00:13:30 i dalej/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W okresie od dnia 1 grudnia 2018 roku J. Z. realizowała umowę zlecenia zawartą z Wojewódzkim Szpitalem (...) w Z. w celu samodzielnego wykonywania czynności statystyka medycznego.

/bezsporne/

Wnioskodawczyni wyraziła zgodę na dokonywanie doręczeń przez platformę (...) wraz z jednoczesnym przesyłaniem na nią powiadomień o dostarczanej korespondencji.

/bezsporne/

W dniu 29 lipca 2020 roku, w dniu 25 sierpnia 2020 roku oraz w dniu 21 września 2020 roku wnioskodawczyni złożyła wniosek o wypłatę świadczenia postojowego w formie elektronicznej.

/bezsporne, wnioski – k. 28-31/

W dniu 31 lipca 2020 roku, w dniu 27 sierpnia 2020 roku oraz w dniu 23 września 2020 roku organ rentowy wypłacił wnioskodawczyni odpowiednie świadczenie postojowe w wysokości 6.120,00 zł.

/bezsporne/

W dniu 8 grudnia 2021 roku wnioskodawczyni została poddana operacji (pjm L4/L5).

/bezsporne, karta informacyjna leczenia w oddziale rehabilitacyjnym – k. 13-13v/

Po operacji, wnioskodawczyni przebywała w szpitalu przez okres 11 dni.

/okoliczności przyznane przez wnioskodawczynię/

Pismem z dnia 15 listopada 2021 roku Wojewódzki Szpital (...) w Z. poinformował Zakład Ubezpieczeń Społecznych, iż w jednostce tej nie wystąpił przestój w działalności w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych.

/pismo – k. 6 załączonych akt rentowych/

Pismem z dnia 25 listopada 2021 roku zawiadomiono wnioskodawczynię o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie nienależnie wypłaconych J. Z. świadczeń postojowych.

Pismo zostało doręczone wnioskodawczyni w formie elektronicznej w dniu 13 grudnia 2021 roku.

/zawiadomienie wraz z urzędowym poświadczeniem doręczenia – k. 8-9 załączonych akt rentowych/

Pismem z dnia 20 grudnia 2021 roku organ rentowy poinformował wnioskodawczynię o zakończeniu postępowania administracyjnego wszczętego z urzędu.

Pismo zostało doręczone wnioskodawczyni w formie elektronicznej w dniu 5 stycznia 2022 roku.

/zawiadomienie wraz z urzędowym poświadczeniem doręczenia – k. 3-4 załączonych akt rentowych/

W okresie od dnia 24 lutego 2022 roku do dnia 29 marca 2022 roku wnioskodawczyni przebywała na Oddziale Rehabilitacyjnym (...) Centrum (...) w P..

/karta informacyjna leczenia w oddziale rehabilitacyjnym – k. 13-13v/

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

odwołanie podlegało odrzuceniu.

Na mocy art. 477⁹ § 1 k.p.c., odwołania od decyzji organów rentowych lub orzeczeń wojewódzkich zespołów do spraw orzekania o niepełnosprawności wnosi się na piśmie do organu lub zespołu, który wydał decyzję lub orzeczenie, lub do protokołu sporządzonego przez ten organ lub zespół, w terminie miesiąca od dnia doręczenia decyzji lub orzeczenia.

Stosownie do treści art. 477⁹ § 3 k.p.c. sąd odrzuci odwołanie wniesione po upływie terminu, chyba że przekroczenie terminu nie jest nadmierne i nastąpiło z przyczyn niezależnych od odwołującego się.

Powyższe oznacza, że wniesienie odwołania od decyzji organu rentowego z uchybieniem miesięcznego terminu powoduje, iż ubezpieczony zostaje pozbawiony prawa do merytorycznego rozpoznania zarzutów co do istoty sprawy, podniesionych w odwołaniu. Dlatego też, Sąd stosując art. 477⁹ § 3 k.p.c., musi ocenić całokształt okoliczności, które spowodowały przekroczenie terminu do wniesienia odwołania, a przede wszystkim aspekt zawinięcia składającego odwołanie (choć nie wskazano przesłanki winy jako wykluczającej odwołanie po terminie) oraz ewentualnych przyczyn od niego niezależnych. Ocena, czy przekroczenie terminu było nadmierne, oraz czy nastąpiło z przyczyn niezależnych od odwołującego się, jest pozostawione ocenie sądu. Sąd ma możliwość potraktowania spóźnionego odwołania tak, jakby zostało wniesione w terminie, przy czym niezbędne jest jednoczesne spełnienie się obu warunków: przekroczenie terminu nie może być nadmierne, zaś jego przyczyna musi być niezależna od odwołującego się (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 marca 2006 r., III UK 168/05, Lex nr 277825).

Przesłanki upoważniające sąd do nieuwzględnienia przekroczenia terminu muszą zachodzić kumulatywnie; mają one charakter ocenny i zależą od całokształtu okoliczności sprawy, w związku z czym nie dadzą się uogólnić.

W toku przedmiotowego postępowania, wnioskodawczyni nie wykazała, jakoby niezłożenie odwołania od decyzji organu rentowego z dnia 13 stycznia 2021 roku w ustawowo przewidzianym terminie nastąpiło z przyczyn od niej niezależnych.

Jak wynika z urzędowego poświadczenia doręczenia (k. 2 załączonych akt rentowych) wyżej wymieniona decyzja została doręczona J. Z. w dniu 28 stycznia 2021 roku (na podstawie art. 71ab ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych /t.j. Dz.U.2022.1009 z późn. zm./ oraz art. 42 ustawy o doręczeniach

elektronicznych /t.j. Dz.U.2022.569/), z kolei wnioskodawczyni dopiero z dniem 4 kwietnia 2022 roku złożyła odwołanie od tej decyzji tj. po upływie miesięcznego terminu.

Wnioskodawczyni miała świadomość, iż korzysta z elektronicznej platformy (...). Ponadto, wnioskodawczyni w dniu 29 lipca 2020 roku, w dniu 25 sierpnia 2020 roku oraz w dniu 21 września 2020 roku w formie elektronicznej złożyła wnioski o wypłatę świadczenia postojowego w związku z przeciwdziałaniem skutkom wywołanym (...)19 dla umów zlecenia. W związku z powyższym, J. Z. winna spodziewać się, iż wszelkie doręczenia korespondencji będą dokonywane za pośrednictwem wyżej wymienionej platformy. Z treści dokumentów załączonych do akt rentowych wynika, iż Zakład Ubezpieczeń Społecznych wszczął z urzędu postępowanie administracyjne w sprawie wypłaconych wnioskodawczyni świadczeń postojowych i dokonał w tym przedmiocie zawiadomienia (pismo datowane na dzień 25 listopada 2021 roku) J. Z. doręczając stosowne pismo za pośrednictwem platformy elektronicznej w dniu 13 grudnia 2021 roku. W ten sam sposób dokonano zawiadomienia o zakończeniu postępowania administracyjnego wszczętego z urzędu (pismo datowane na dzień 20 grudnia 2021 roku doręczone w dniu 5 stycznia 2022 roku), jak również doręczenia zaskarżonej decyzji.

Pomimo podjęcia powyższych czynności przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, wnioskodawczyni nie zapoznała się z treścią wymienionych dokumentów powołując się na okoliczności poddania się operacji oraz przebywania w szpitalu w ramach rehabilitacji. W ocenie Sądu, argumenty przedstawione przez wnioskodawczynię nie zasługiwały na uwzględnienie i nie stanowiły przesłanki dla uznania, iż J. Z. uchybiła miesięcznemu terminowi na złożenie odwołania z przyczyn od niej niezależnych.

Na podstawie przedłożonej do akt sprawy dokumentacji medycznej, Sąd powziął wiedzę, iż w dniu 8 grudnia 2021 roku wnioskodawczyni przeszła operację (pjm L4/L5), z kolei od dnia 24 lutego 2022 roku do dnia 29 marca 2022 roku przebywała na Oddziale Rehabilitacyjnym (...) Centrum (...). Wnioskodawczyni nie przedłożyła żadnych dowodów odnoszących się do stanu jej zdrowia i mogących wykazać, iż w pozostałych okresach nie była w stanie pozyskać informacji o stanie postępowania administracyjnego prowadzonego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, w szczególności o wydanej w jego następstwie decyzji. Z akt sprawy wynika, iż zaskarżoną decyzję doręczono wnioskodawczyni w dniu 28 stycznia 2021 roku, zatem w okresie, w którym przy zachowaniu odpowiedniej staranności i dbałości, J. Z. mogła powziąć wiedzę o wydanej w jej sprawie decyzji. W ocenie Sądu, wnioskodawczyni była w stanie uzyskać powyższe informacje, przy przyjęciu, iż wybierając Platformę Usług (...), jako sposób odbierania korespondencji, zadba o to, by na bieżąco pozyskiwać wiedzę o swojej sytuacji ubezpieczeniowej zwłaszcza, że zainicjowała określony proces składając w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych wniosek o wypłatę świadczenia postojowego. Sąd nie stwierdził, aby w dniu, w którym doszło do skutecznego doręczenia decyzji J. Z., zachodziły okoliczności uniemożliwiające jej obronę swoich praw. W tym okresie wnioskodawczyni nie była hospitalizowana, nie wystąpiły również inne zdarzenia, które korelowałyby z jej sytuacją zdrowotną, na którą wnioskodawczyni powoływała się w toku niniejszego postępowania.

W ocenie Sądu, wnioskodawczyni, która nie jest osobą nieporadną procesowo, dbając należycie o własne interesy, mogła złożyć odwołanie w określonym terminie.

Sąd zważył, iż w przedmiotowej sprawie co prawda opóźnienie nie jest nadmierne, ale podnoszone przez wnioskodawczynię okoliczności nie uzasadniają przyjęcia, że złożenie odwołania po terminie nastąpiło z przyczyn od niej niezależnych.

Biorąc wszystkie okoliczności oraz poczynione rozważania prawne pod uwagę, Sąd w punkcie 1 sentencji postanowienia na podstawie art. 477⁹ § 3 k.p.c. odrzucił odwołanie.

W punkcie 2 sentencji postanowienia Sąd orzekł o kosztach procesu na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz.U. z 2018r., poz. 265).

W punkcie 3 sentencji postanowienia wniosek J. Z. o odstąpienie od żądania odsetek Sąd na podstawie art. 477¹⁰ § 2 k.p.c. przekazał do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. celem rozpoznania.

Zarządzenie: odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawczyni.